

отсутствие нормативной правовой базы, детально регулирующей вопросы реализации совместных образовательных программ;

различия нормативно-правового регулирования в различных странах, включая национальное законодательство;

различия систем обеспечения качества, включая системы оценок, регулирование экзаменационных процедур, приема и т. д.

В настоящее время реализация в Республике Беларусь программ совместной подготовки с отечественными университетами представляется актуальной с точки зрения качественной подготовки кадров для регионов страны, их закрепленности на предприятиях и в организациях, сохранении кадров в профессии. Особенно это важно в ситуации, когда университет, осуществляющий профильную подготовку, является единственным в стране.

УДК 811.161.32:378

ТРАДЫЦЫІ І НАВАЦЫІ У ВЫКЛАДАННІ САЦЫЯЛЬНА-ГУМАНІТАРНЫХ ДЫСЦЫПЛІН, ПАТРЫЯТЫЧНАЕ І ДУХОЎНА-МАРАЛЬНАЕ ВЫХАВАННЕ

Д.С.Паралёва

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт харчовых і хімічных тэхналогій, г. Магілёў, Рэспубліка Беларусь

Выкладанне сацыяльна-гуманітарных дысцыплін у сучасных умовах уяўляе сабой важны элемент адукацыі, нацэлены на фарміраванне ў вучняў не толькі ведаў аб свеце, але і каштоўнасных арыенціраў, неабходных для актыўнага ўдзелу ў жыцці грамадства. У эпоху глабалізацыі і тэхналагічных змен адбываецца інтэграцыя традыцыйных метадаў з новымі падыходамі, што ўзнімае актуальныя пытанні патрыятычнага і духоўна-маральнага выхавання. Аснову адукацыйнага працэсу працягваюць складаць традыцыйныя метады навучання ў галіне сацыяльных і гуманітарных навук, такія як лекцыі, семінары і практычныя заняткі. Лекцыі спрыяюць сістэматызацыі ведаў і прадстаўляюць матэрыял у структураваным выглядзе, у той час як семінары заахвочваюць абмеркаванне і паглыблены аналіз тэм. Студэнты маюць магчымасць выказаць свае думкі, развіваць крытычнае мысленне і навучацца аргументацыі.

Акрамя таго, традыцыйныя падыходы ўключаюць у сябе вывучэнне класічных тэкстаў і першакрыніц. Аналіз твораў выдатных аўтараў, гістарычных дакументаў і філасофскіх прац адыгрывае ключавую ролю ў фарміраванні свядомасці студэнтаў, дазваляючы ім усведамляць культурныя і гістарычныя карані сваёй краіны. Такія тэксты часта становяцца асновай для абмеркаванняў, падчас якіх навучэнцы могуць даследаваць маральныя і этычныя аспекты, прадстаўленыя ў іх.

Яшчэ адной важнай традыцыяй з'яўляецца правядзенне дыскусій і дэбатаў, якія садзейнічаюць развіццю навыкаў публічнага выступлення і аргументацыі. Выкладчыкі звычайна арганізуюць дэбаты, каб студэнты маглі адстойваць розныя пункты гледжання, што, у сваю чаргу, садзейнічае развіццю іх аналітычных здольнасцей і канструктыўнай крытыкі.

У святле змен у грамадстве і адукацыйных тэхналогіях новыя падыходы і інавацыі становяцца ўсё больш значнымі ў навучанні сацыяльна-гуманітарным дысцыплінам. Адным з такіх новаўвядзенняў з'яўляецца ўкараненне інфармацыйных тэхналогій. Сучасныя адукацыйныя платформы, інтэрактыўныя прэзентацыі і мультымедыяныя рэсурсы робяць працэс навучання больш дынамічным і даступным, дазваляючы студэнтам глыбей апускацца ў тэмы і атрымліваць інфармацыю ў зручным фармаце.

Праектнае навучанне уяўляе сабой яшчэ адзін ключавы аспект сучаснай адукацыі. Гэты метады фактуюць на практычным прымяненні ведаў, падаючы студэнтам магчымасць

працаваць над рэальнымі праектамі. Гэта не толькі спрыяе лепшаму засваенню матэрыялу, але і развівае навыкі каманднай працы і самаарганізацыі.

Інтэрдyscyплінарны падыход таксама набывае ўсё большую актуальнасць. Ён дазваляе аб'яднаць веды з розных абласцей, такіх як беларуская мова, сацыялогія, гісторыя, псіхалогія і філасофія. Такі падыход дапамагае навучэнцам убачыць цэласную карціну і глыбей зразумець складаныя сацыяльныя з'явы.

Акрамя таго, крос-культурныя даследаванні, у рамках якіх студэнты знаёмяцца з разнастайнасцю культур і традыцый, садзейнічаюць развіццю талерантнасці і павагі да іншых народаў. Гэтая ўвага да разнастайнасці свету асабліва актуальная ва ўмовах глабалізацыі, калі моладзі неабходна навучыцца жыць і працаваць у шматнацыянальным асяроддзі. Адным з ключавых элементаў выкладання сацыяльна-гуманітарных дысцыплін з'яўляецца патрыятычнае выхаванне. Асноўная мэта гэтага працэсу заключаецца ў фарміраванні ў вучняў гонару за сваю краіну, а таксама павагі да яе гісторыі і культуры. Падчас заняткаў студэнты вывучаюць важныя гістарычныя падзеі, дасягненні і традыцыі сваёй краіны, што садзейнічае ўмацаванню іх ідэнтычнасці. Прымяненне разнастайных форм працы, такіх як абмеркаванні, даследчыя праекты і ўдзел у культурных мерапрыемствах, дапамагае вучням глыбей усведамляць значнасць сваёй гісторыі і бягучых падзей у свеце. У адукацыйным працэсе актыўна выкарыстоўваюцца прыклады паспяхоўных асоб і гісторыі стварэння культурных і гістарычных аб'ектаў, што натхняе навучэнцаў. жыцця і абараняць яе інтарэсы.

Духоўна-маральнае выхаванне гуляе цэнтральную ролю ў фармаванні каштоўнасных арыенціраў і маральных нормаў у моладзі. Ва ўмовах глабалізацыі, калі арыенціры могуць губляць выразнасць, асабліва важна развіваць у студэнтаў навыкі маральнага выбару і ўсведамленне этычных дылем. У ходзе ўрокаў разглядаюцца ключавыя тэмы, такія як сяброўства, каханне, адказнасць і сумленнасць. Значная ўвага ў духоўна-маральным выхаванні надаецца знаёмству з асновамі рэлігійных вучэнняў і філасофіі. Гэта спрыяе ўсведамленню навучэнцамі разнастайнасці светапоглядаў і фарміруе павагу да людзей з рознымі поглядамі. Акрамя таго, важным аспектам з'яўляецца развіццё эмпатыі і сацыяльнай адказнасці. Навучэнцы могуць удзельнічаць у валанцёрскіх праектах, што ўмацоўвае іх сувязь з грамадствам і садзейнічае фармаванню пачуцця салідарнасці і клопату аб іншых.

Такім чынам, інтэграцыя традыцыйных і інавацыйных метадаў у выкладанне сацыяльна-гуманітарных дысцыплін, а таксама акцэнт на патрыятычным і духоўна-маральным выхаванні, з'яўляецца асноватворным фактарам у развіцці паўнаважнага асобы. Неабходна працягваць удасканаленне і адаптацыю адукацыйных метадаў, укараняючы новаўвядзенні, якія падрыхтуюць моладзь да выклікаў сучаснага свету, адначасова ўмацоўваючы іх сувязь з гісторыяй і культурай сваёй краіны. Адукацыя павінна заставацца найважнейшым інструментам фарміравання адказных грамадзян, здольных да крытычнага мыслення і этычных паводзін

Спіс літаратуры

1. Баджаева, З. М. Сучасныя праблемы маральнага выхавання падлеткаў / З. М. Баджаева // Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт імя А.А.Куляшова. - 2009. - №3. - С. 39-43.